

Київський університет імені Бориса Грінченка
Історико-філософський факультет
Кафедра історії України

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та
навчально роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« 04 » « 09 » 2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Історична реконструкція»

для студентів

спеціальності 032 «Історія та археологія»

освітнього рівня Другого (магістерського)

освітньої програми 032.00.01 Історія

Київ-2021

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА Ідентифікаційний код 02136554	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
Протокол № 0455/21	
<i>Лещенко</i> (підпис)	(прізвище, ініціал) Л. 21
« »	20 21

Розробник: Гедьо Анна Володимирівна, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладач: Гедьо Анна Володимирівна, доктор історичних наук, професор, професор кафедри історії України Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри історії України.
Протокол від 29 серпня 2019 року № 1

Завідувач кафедри _____ (О. О. Салата)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми 032 Історія та археологія _____ .20__ р.

Гарант освітньої програми _____

Робочу програму перевірено

30.09.2019 р.

Заступник декана _____

Пролонговано:

на 2020/2021 н. р. Проф. Салата О.О., «27» 08 2020 р., протокол № 1.

на 2021/2022 н. р. Проф. Салата О.О., «30» 08 2021 р., протокол № 1.

на 20__/20__ н. р. _____, «____» ____ 20__ р., протокол № ____.

на 20__/20__ н. р. _____, «____» ____ 20__ р., протокол № ____.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
«Історична реконструкція»		
Вид дисципліни		-
Мова викладання, навчання, оцінювання	українська	-
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	4 / 120	-
<i>Курс</i>	5	-
<i>Семестр</i>	9	-
<i>Кількість змістових модулів з розподілом:</i>	2	-
<i>Обсяг кредитів</i>	4	-
<i>Обсяг годин, у тому числі:</i>	120	-
<i>Аудиторні</i>	32	-
<i>Модульний контроль</i>	8	-
<i>Семестровий контроль</i>	-	-
<i>Самостійна робота</i>	80	-
<i>Форма семестрового контролю</i>	залік	-

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: формування систематичних знань з наукової історичної реконструкції.

Завдання:

- 1) сформувані загальні уявлення про наукову історичну реконструкцію;
- 2) опанувати новітніми методами джерелознавчого і конкретно-історичного аналізу і синтезу, що дозволяють самостійно створювати історіографічний наратив, який відповідає сучасним професійним вимогам;

Загальні компетентності навчальної дисципліни (ЗК):

ЗК 1. Здатність до цілеспрямованого накопичування знання, самостійного пошуку та опрацювання інформації;

ЗК 2. Вміння організувати творчі колективи з метою розв'язання комплексних міжпредметних проблем;

ЗК 3. Здатність застосовувати набуті знання та навички у практичних ситуаціях, виявляючи ініціативу та підприємливість;

ЗК 4. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації;

ЗК 5. Здатність взаємодіяти з представниками інших професійних груп гуманітарної сфери.

ЗК 6. Здатність до творчого мислення, яке полягає у схильності до нестандартного вирішення задач, самостійності міркувань та умовиводів.

Фахові компетентності навчальної дисципліни (ФК):

ФК 1. Здатність виявляти та опрацьовувати історичні джерела різних видів, аналізувати наукові тексти та узагальнювати цю інформацію;

ФК 2. Здатність здійснювати історичні дослідження з визначеної тематики, в тому числі використовуючи методологічний інструментарій інших гуманітарних наук, застосовуючи інформаційно-комунікативні технології та інформаційні бази даних;

ФК 4. Здатність брати участь у дискусії з певної наукової проблеми, у різних формах наукової комунікації;

ФК 8. Здатність відрізнати специфіку у підходах до вирішення проблем в галузі історії та археології представників різних наукових напрямів та шкіл, критично осмислювати новітні досягнення історичної науки;

3. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ:

ПРН 1. Глибокі знання в межах спеціалізації з позначенням новацій останнього часу.

ПРН 2. Знання специфіки розвитку історичного пізнання в конкретні історіографічні періоди, в тому числі й на сучасному етапі.

ПРН 3. Знання професійних норм в галузі історії та археології.

ПРН 4. Знання основних етапів наукового пошуку в галузі історії та археології та завдання кожного з них.

ПРН 5. Розуміння основних теоретичних та методологічних проблем сучасної історичної науки.

ПРН 9. Розуміння і здатність інтерпретувати основні завдання історичної та археологічної науки.

ПРН 10. Здатність пояснювати взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, оцінювати альтернативні варіанти інтерпретації основних тенденцій та особливостей історичного розвитку людства у певні історичні періоди.

ПРН 11. Здатність аналізувати взаємозв'язки між позицією професійного історика та пануючими у суспільстві поглядами на минуле.

ПРН 13. Здатність виявляти ініціативу, яка спрямована на збереження та управління культурною спадщиною.

ПРН 14. Здатність брати участь у здійсненні реальних дослідницьких проектів.

ПРН 15. Здатність аналізувати явища та процеси світової історії з урахуванням сучасних теорій суспільного розвитку.

ПРН 16. Здатність визначати інформаційний потенціал конкретних історичних джерел при вирішенні певної наукової проблеми.

ПРН 17. Здатність досліджувати життя та діяльність конкретних людей з урахуванням досягнень сучасної біографістики.

ПРН 18. Здатність здійснювати експертизу пам'яток 8 матеріальної та духовної культури, в тому числі з метою їх подальшого використання в сфері туризму та рекреації.

ПРН 19. Здатність обґрунтувати мету та завдання власного дослідження з урахуванням актуальних проблем сьогодення.

ПРН 20. Здатність узагальнювати результати власного дослідження.

3. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ДИСЦИПЛІНИ.

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					Самостійна
		Аудиторна:					
		Лекції	Семінари	Практичн	Лаборато	Індивідуа	
Змістовий модуль 1. Теоретико-методологічні аспекти історичної реальності							
Тема 1. Наукова історична реконструкція та історична реальність	1 4	2	2				10
Тема 2. Теоретико-методологічні аспекти історичної реальності	1 2	2					10
Модульний контроль	2						
Разом	2 8	4	2				20
Змістовий модуль 2. Оціночні судження та виклад результатів історичної реконструкції							
Тема 3. Особливості наративного викладу результатів історичної реконструкції	1 2	2					10
Тема 4. Об'єктивність та оціночні судження в історичних реконструкціях	1 8	2	2	4			10
Модульний контроль	2						
Разом	3 2	4	2	4			20
Змістовий модуль 3. Реконструкція зовнішності історичних осіб за антропологічними та візуальними джерелами							
Тема 5. Антропологічна реконструкція зовнішності історичних осіб	1 6	2	4				10
Тема 6. Реконструкція зовнішності історичних осіб в умовах відсутності/недостатності візуальних джерел.	1 2	2		4			10
Модульний контроль	2						
Разом	3 0	4	4	4			20
Змістовий модуль 4. Соціокультурна складова історичної реконструкції							
Тема 7. Реконструкція історичного одягу як засіб відтворення його історичної достовірності	1 2	2					10
Тема 8. Соціокультурна	1	2					10

складова історичної реконструкції	6						
Модульний контроль	2						
Разом	3 0	8					20
Разом	1 2 0	1 6	8	8			80

Питання для обговорення:

1. Поняття наукової історичної реконструкції.
2. Верифікація і фальсифікація історичних реконструкцій.

Основні поняття: наукова історична реконструкція, гуманітарний і науковий «полюси», верифікація наукової історичної реконструкції, фальсифікація наукової історичної реконструкції.

Лекція 2

Теоретико-методологічні аспекти історичної реальності

Питання для обговорення:

1. Теорії історичної реконструкції.
2. Теоретичні моделі реконструкції історичного минулого.
3. Епістемологічні аспекти реконструкції історичного минулого.

Основні поняття: верифікована ретроспективна інформація, ідентифікація інформації історичних джерел коректне перекодування ретроспективної інформації. Розробка метамови коректного опису історичних подій.

Лекція 3

Особливості наративного викладу результатів історичної реконструкції

Питання для обговорення:

1. Види наративного викладу результатів.
2. Класичний наратив як форма викладу результатів історичної реконструкції.
3. Дослідницький наратив.

Основні поняття: наратив, великий наратив, метанаратив, майстер-нاراتив

Лекція 4.

Об'єктивність та оціночні судження в історичних реконструкціях

Питання для обговорення:

1. Проблема об'єктивності реконструкції історичного минулого.
2. Оціночні судження в історичних реконструкціях.

Основні поняття: ретроспективна інформація. принцип багатоярусної семантики, навмисна і ненавмисна, пряма і непряма, об'єктивна і суб'єктивна інформація, верифікована, унікальна та інформація, що повторюється.

Лекція 5

Антропологічна реконструкція зовнішності історичних осіб

Лекція 1

Наукова історична реконструкція зовнішності історичної реальності

1. Антропологічна реконструкція зовнішності. Історія розвитку.
2. Наукова розробка методу реконструкції зовнішності М.М. Герасимовим.
3. Методи антропологічної реконструкції зовнішності

Основні поняття: метод антропологічної реконструкції зовнішності, аналіз черепа, графічне вирішення реконструкції, скульптурне відтворення схеми голови.

Лекція 6

Реконструкція зовнішності історичних осіб в умовах відсутності/недостатності візуальних джерел

Питання для обговорення:

1. Специфіка візуальних джерел та їх місце в історичній реконструкції.
 2. Варіативність інтерпретацій зображувальних джерел .
 3. Історична реконструкція образу Івана Мазепи за візуальними джерелами
- Основні поняття:** костюм, портрети, гравюри, малюнки, літературні твори

Лекція 7.

Реконструкція історичного одягу як засіб відтворення його історичної достовірності

Питання для обговорення:

1. Термінологічні аспекти реконструкції історичного одягу
 2. Джерела реконструкції одягу.
- Основні поняття:** копія, репліка, ново діл, стилізація, бутафорія

Лекція 8

Соціокультурна складова історичної реконструкції

Питання для обговорення:

1. Соціокультурний феномен історичної реконструкції.
2. Історична реконструкція як ресурс подієвого туризму.

Основні поняття: "жива історія", турнірний напрямок, шоу-напрямок, історичні ролеві ігри

СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ

Семінарське заняття 1 (2 год.)

Еволюція уявлень про об'єкт вивчення в історії.

1. Психологічний «поворот» і його роль в уточненні уявлень про об'єкт вивчення в історії.
2. Лінгвістичний «поворот» і його роль в уточненні уявлень про об'єкт вивчення в історії.
3. Постмодерн: «криза» історичної науки і вихід з нього.
4. Сучасні дискусії про об'єкт вивчення історії.

Література

1. Анкерсмит Ф.Р. Нарративная логика. Семантический анализ языка историков. М.: Идея-Пресс, 2003. 360 с.
1. Блок М. Апология истории или ремесло историка. М.: Наука, 1973. 232 с.
2. Ковальченко И.Д. Методы исторического исследования. М.: Наука, 1987. 439 с.
3. Коллингвуд Р.Дж. Идея истории. Автобиография. М.: Наука, 1980. 485 с.
4. Кроче Б. Теория и история историографии. М.: Школа «Языки русской культуры», 1998. 192 с.
5. Ларина Т.М. Методологические проблемы исторической реконструкции: Авт. дисс...канд. филос. наук. Саратов, 1984. 20 с.
6. Мегилл А. Историческая эпистемология. М.: Канон, 2008. 480 с.
7. Про А. Двенадцать уроков по истории. М.: Изд. центр РГТУ, 2000. 336 с.
8. Репина Л.П., Зверева В.В., Парамонова М.Ю. История исторического знания. М.: Дрофа, 2004. 288 с.
9. Рикёр П. Время и рассказ. Т. 1. Интрига и исторический рассказ. М.; СПб.: Университетская книга, 1998. 313 с.
10. Тойнби А.Дж. Постигание истории. М.: Прогресс, 1990. 730 с.
11. Тош Дж. Стремление к истине. Как овладеть мастерством историка / Пер. с англ. М.: Издательство «Весь Мир», 2000. 296 с.
12. Уйбо А.С. Реконструкция исторического прошлого как междисциплинарная задача. URL: <http://abuss.narod.ru/Biblio/uibo.htm>.

Семінар 2.

Наукова історична реконструкція та історична реальність

1. Критерії науковості в гуманітарних дисциплінах.
2. Поняття наукової історичної реконструкції.
3. Наукова історична реконструкція як «об'єктивна реальність».
4. Експертна оцінка наукової історичної реконструкції.
5. Верифікація і фальсифікація історичних реконструкцій.

Література

1. Данилевский И. Н. Историческая текстология. – М: Издательство: Высшая школа экономики, 2018.
2. Данилевский И. Н. Историческая реконструкция: между текстом и реальностью // Человек читающий: между реальностью и текстом источника / Под общ. ред.: О. Тогоева, И. Н. Данилевский. М. : Институт всеобщей истории РАН, 2011; Электронный научно-образовательный журнал "История". 2013. № 6 (22)

3. Данилевский И. Н. Исторические реконструкции: методологические ограничения // Электронный научно-образовательный журнал "История". 2013. № 6 (22)
4. Источниковедение: Теория. История. Метод. Источники российской истории. Учебное пособие. – М., 1998.
5. Історичне джерелознавство / Під ред. Я.С.Калакури. – К., 2004.
6. Макарчук С.А. Писемні джерела з історії України. – К., 1998.
7. Макарчук С.А. Джерелознавство історії України. – Львів, 2008.
8. Коллингвуд Р. Дж. Идея истории. Автобиография. – М. 1980
9. Про А. Двенадцать уроков по истории. – М., 2000.
10. Лурье Я.С. О некоторых принципах критики источников // Источниковедение отечественной истории. М., 1973. Вып. 1. С. 78–100.
11. Никольский А. Б. Методологические проблемы исторической реконструкции. URL: <http://www.newchrono.ru/prcv/doklad/methodology.htm>.

Семінарське заняття 3-4 (4 год.)

Реконструкція зовнішності історичних осіб

1. Наукова розробка методу реконструкції зовнішності М.М. Герасимовим.
2. Методи антропологічної реконструкції зовнішності
3. Сучасні підходи в антропологічній реконструкції зовнішності.
4. Реконструкція зовнішності в умовах відсутності/недостатності візуальних джерел.
5. Джерела іконографічних досліджень.
6. Інформативний потенціал зображень козацької еліти XVII–XVIII ст.
7. Варіативність реконструкцій зовнішності історичних осіб за зображувальними джерелами XVII–XVIII ст.

Література

1. Веселовская Е.В. Антропологическая реконструкция внешности человека. разработка и применение новых методических подходов. Дисс. ... докт. ист. наук. : 03.03.02 Антропология. – Москва. 2016.
2. Герасимов М.М. Восстановление лица по черепу: (современный и ископаемый человек). М. : Изд-во АН СССР, 1955. 585 с.
3. Герасимов М.М. Люди каменного века / отв. ред. Я. Я. Рогинский; АН СССР, Ин-т этногр. им. Н. Н. Миклухо-Маклая. М.: Наука, 1964. 167, [4], 16 л. табл. : ил.
4. Герасимов М.М. Основы восстановления лица по черепу. М.: Советская наука, 1949. 185, [2] с.
5. Герасимов М.М. Портреты исторических лиц *Наука и человечество* : Доступно и точно о главном в мировой науке. М., 1965. С. 97-105 .
6. Герасимова М.М., Герасимова К.М. Михаил Герасимов: Я ищу лица : о восстановлении внешнего облика исторических лиц. М.: Наука, 2007. 170 с.
7. Ковалевська О. О. Зображення крізь віки: іконографія козацької старшини XVII–XVIII ст. В 2-х ч. - К.: Ін-т історії України НАН України, 2014. - Ч. 1. Монографія. - 314 с.
8. Ковалевська О. О. Зображення крізь віки: іконографія козацької старшини XVII–XVIII ст. В 2-х ч. - К.: Ін-т історії України НАН України, 2014. - Ч. 2. Додатки. - 314 с.
9. Ковалевська О. О. Реконструкція образу Івана Мазепи. URL: <http://www.mazepa.name/rekonstruktsiya-obrazu-ivana-mazepu/>

10. Портреты по скелетам научное наследие М.М. Герасимова. Олицетворяя прошлое. Методы реконструкции. URL: <http://acadlib.ru/index.php/features>.
11. Серета Н. “Тут похований кошовий отаман іван сірко” (історія створення меморіалу). URL: https://lnam.edu.ua/files/Academy/nauka/visnyk/pdf_visnyk/23/36.PDF.

ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ

Практичне заняття 1-2

Аналіз прийомів методу історичної реконструкції з дослідження візуальних джерел

- 1) Портретні, жанрові та історичні зображення, твори прикладного мистецтва.
- 2) Художня графіка.
- 3) Картографічні джерела.
- 4) Методика аналізу фотографій
- 5) Боністичні джерела.
- 6) Аудіовізуальні джерела.

Практичне заняття 3-4

Експертна оцінка конкретно-історичної реконструкції

1. Перевірка емпіричних підстав історичної реконструкції.
2. Перевірка логічних підстав історичної реконструкції.
3. Перевірка інформаційних підстав історичної реконструкції.
4. Історико-контекстуальна перевірка історичної реконструкції.
5. Загальна характеристика історичної реконструкції.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2		Модуль 3		Модуль 4	
		кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2	-	-
Відвідування практичних занять	1	-	-	2	2	2	2	-	-
Робота на семінарському занятті	1	1	10	1	10	2	20	-	-
Робота на практичному занятті	1	-	-	2	20	2	20	-	-
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	10	-	-	-	-	-	-	-	-
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25	1	25	1	25
Виконання ІНДЗ	30	-	-	-	-				
Разом						2			
						3			
						6			
Максимальна кількість балів: 236									
Розрахунок коефіцієнта: $100: 236 = 0,42$									

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання.

№	Розділи (обсяг в годинах)	Вид контролю	Бали
Змістовий модуль 1.			
1.	Сучасні дискусії про вивчення історії (4 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
2.	Наукова реконструкція як історична об'єкт історичного дослідження (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
Змістовий модуль 2.			
3.	Верифікація та фальсифікація історичних реконструкцій. (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
4.	Історія тексту джерела і її роль в оцінці ретроспективної інформації. (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
Змістовий модуль 3.			
5.	Методи обробки унікальної ретроспективної інформації. (8 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
6.	Специфіка візуальних джерел та їх місце в історичній реконструкції. (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
Змістовий модуль 4.			
7.	Перевірка логічних інформаційних історичної реконструкції. (8 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
	Історико-контекстуальна перевірка історичної реконструкції. (6 год.)	Перевірка анотацій, рецензій, рефератів	5
Разом: 80 год.			40 балів

6.3. *Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання.*

Форма проведення модульного контролю: виконання письмового завдання, спрямованого на формування творчих здібностей, здатності до узагальнень та надання самостійних оцінок подіям та явищам. Максимальна кількість балів за кожну роботу дорівнює 25 балам.

№ з п	Опис критерію	Максималь на кількість балів
1	Робота виконана на рівні самостійного творчого мислення на основі ґрунтовного знання проблеми, що висвітлюється, основних понять та категорій, розуміння закономірностей історичного процесу, грамотне, логічно-послідовне викладення історичного матеріалу, вміння пов'язувати його з сучасністю, робити узагальнення та висновки.	20- 25
2	Робота виконана на рівні самостійного мислення з елементами творчого пошуку, розуміння студентом основних закономірностей історичного процесу. Допускаються окремі незначні помилки та неточності у висвітленні неосновних аспектів проблеми.	15- 19
3	Робота виконана на рівні репродуктивного мислення. Допускаються недостатньо вірні формулювання, окремі незначні помилки у висвітленні основних аспектів проблеми, незнання студентом другорядних понять і категорій.	10- 14
4	Робота виконана зі значними помилками, що мають принципове значення в оцінці подій і фактів. Незнання історіографії. Неспроможність студента аналізувати історичний матеріал, робити узагальнення та висновки. пов'язувати історичні події з сучасністю, невірна відповідь на питання. Невиконання роботи.	0-9
Разом		25 балів

6.4. *Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання.*

Формою семестрового контролю є залік.

6.5. *Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю.*

Питання до заліку

1. Поняття наукової історичної реконструкції.
2. Верифікація і фальсифікація історичних реконструкцій.
3. Психологічний «поворот» і його роль в уточненні уявлень про об'єкт вивчення в історії.
4. Лінгвістичний «поворот» і його роль в уточненні уявлень про об'єкт вивчення в історії.
5. Постмодерн: «криза» історичної науки і вихід з нього.
6. Сучасні дискусії про об'єкт вивчення історії.

7. Критерії науковості в гуманітарних дисциплінах.
8. Поняття наукової історичної реконструкції.
9. Наукова історична реконструкція як «об'єктивна реальність».
10. Експертна оцінка наукової історичної реконструкції.
11. Верифікація і фальсифікація історичних реконструкцій.

12. Теорії історичної реконструкції.
13. Теоретичні моделі реконструкції історичного минулого.
14. Епістемологічні аспекти реконструкції історичного минулого.
15. Види наративного викладу результатів.
16. Класичний наратив як форма викладу результатів історичної реконструкції.
17. Дослідницький наратив.
18. Проблема об'єктивності реконструкції історичного минулого.
19. Оціночні судження в історичних реконструкціях.
20. Антропологічна реконструкція зовнішності. Історія розвитку.
21. Наукова розробка методу реконструкції зовнішності М.М. Герасимовим.
22. Методи антропологічної реконструкції зовнішності.
23. Специфіка візуальних джерел та їх місце в історичній реконструкції.
24. Варіативність інтерпретацій зображувальних джерел .
25. Історична реконструкція образу Івана Мазепи за візуальними джерелами
26. Термінологічні аспекти реконструкції історичного одягу.
27. Джерела реконструкції одягу.
28. Соціокультурний феномен історичної реконструкції.
29. Історична реконструкція як ресурс подієвого туризму.
30. Критерії експертної оцінки наукової історичної реконструкції.
31. Верифікація та фальсифікація історичних реконструкцій.
32. Історія тексту джерела і її роль в оцінці ретроспективної інформації.
33. Загальна характеристика джерела як критерій його достовірності.
34. Підстави реконструкцій історичних джерел.
35. Структура ретроспективної інформації історичного джерела.
36. Верифікована ретроспективна інформація та наукова історична реконструкція.
37. Унікальна ретроспективна інформація в наукових історичних реконструкціях.
38. Методи обробки унікальної ретроспективної інформації.
39. Фальсифікація унікальної ретроспективної інформації даними і методами спеціальних історичних дисциплін.
40. Історико-контекстуальна перевірка історичної реконструкції.

6.6 Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками

В	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов’язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
С	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
Д	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
Е	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов’язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО – МЕТОДИЧНА КАРТКА ДИСЦИПЛІНИ

Теми	Т.1	Т.2	Т.3	Т.4	Т.5	Т.6	Т.7	Т.8
Лекції (теми, бали)	Л.1(1 б.)	Л.2(1 б.)	Л.3 (1 б.)	Л.4 (1 б.)	Л.5 (1 б.)	Л.6 (1 б.)	Л.7 (1 б.)	Л.8 (1 б.)
Семінарські заняття (теми, бали)	С1. (10б.)			С2. (10б.)	С 2. (10 б.)	С 2. (10 б.)		
Практичні заняття (теми, бали)				П.1-2 (20 б.)		П.3-4 (20б.)		
Самостійна робота	С.1 (5 б.)	С.2(5 б.)	С.3 (5 б.)	С.4 (5 б.)	С.5 (5 б.)	С.6 (5 б.)	С.7 (5 б.)	С.8 (5 б.)
Поточний контроль (вид, бали)	МКР 1 (25 балів)		МКР 1 (25 балів)		МКР 2 (25балів)		МКР 1 (25 балів)	

8.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА***Навчальна література***

- 1) Богдашина О.М. Джерелознавство історії України: Теорія, методика, історія: Навч.-метод. посібник. Х., 2005.
- 2) Бородин Л.И. Моделирование исторических процессов: от реконструкции реальности к анализу альтернатив. С.-Петербург, Алетей, 2016.
- 3) Горбенко С.О. Ярослав Осмомисл- реконструкція антропологічна та історична . Львів, 1996.
- 4) Данилевский И. Н Историческая текстология. М: Издательство: Высшая школа экономики, 2018.
- 5) Данилевский И. Н. Историческая реконструкция: между текстом и реальностью. *Человек читающий: между реальностью и текстом источника* / Под общ. ред.: О. Тогоева, И. Н. Данилевский. М. : Институт всеобщей истории РАН, 2011.
- 6) Источниковедение истории СССР. Учебник. / Под ред. Д.И.Ковальченко. – М.,1981.
- 7) Источниковедение новейшей истории России : теория, методология и практика / [Ю. П. Бокарев, Л. В. Борисова, С. В. Журавлев и др.]. - М., 2004.
- 8) Источниковедение: Теория. История. Метод. Источники российской истории. Учебное пособие. М.,1998.
- 9) Історичне джерелознавство /Під ред. Я.С.Калакури. – К., 2004.
- 10) Кабанов В. В. Источниковедение истории советского общества : Курс лекций / Рос. гос. гуманитар. ун-т. - М., 1997.
- 11) Макаруч С.А. Джерелознавство історії України. – Львів, 2008.
- 12) Макаруч С.А. Писемні джерела з історії України. – К., 1998.
- 13) Никольский А. Б. Методологические проблемы исторической реконструкции URL: <http://www.newchrono.ru/prcv/doklad/methodology.htm>.
- 14) От текста к реальности: (Не)возможности исторических реконструкций. Сборник статей / Под ред. О.И.Тогоевой, И.Н.Данилевского. - М., ИВИ РАН, 2012
- 15) Підгаєцький В. В. Основи теорії та методології джерелознавства з історії України ХХ століття : Навч. посіб. для іст. ф-тів ун-тів. - Дніпропетровськ, 2001.
- 16) Посохов І.С. «Історичні реконструкції» як форма культурно-пізнавального туризму: теоретичні аспекти / І.С. Посохов // Географія та туризм: Наук. зб. – К.: Альфа-ПК, 2014. – Вип. 28. – С. 103-111.
- 17) Посохов І.С. Історичні реконструкції в туристичній практиці та політиці пам'яті / І.С. Посохов // Гілея: науковий вісник: Збірник наукових праць. – К., 2015. Вип. 100. – 2015. – С. 87-92.
- 18) Румянцева М.Ф. Теория истории. М.: Аспект-Пресс, 2002. 318 с.
Лурье Я.С. О некоторых принципах критики источников // Источниковедение отечественной истории. М., 1973. Вып. 1. С. 78–100.
- 19) Событие в истории, памяти и нарративах идентичности / Под ред. Л.П. Репиной. - М.: Аквилон, 2017.
- 20) Янченко В.В. Історична реконструкція дитинця Києва Х - першої половини ХІІІ ст.: автореф. дис канд. іст. наук : 07.00.01. Переяслав-Хмельницький, 2014.

Додаткова література

- 1) Афонцев С.А. Зависимость от пройденного пути, социальное действие и исторический процесс // «Советское наследство». Отражение прошлого в социальных и экономических практиках современной России / Ред.: Л.И. Бородин, Х. Кесслер, А.К.Соколов. М.: РОССПЭН, 2010. С. 21–36.
- 2) Бевзо О. А. Львівський літопис і Острозький літописець: джерелознавче дослідження. - Київ, 1970.

- 3) Белл Д.А. Что происходит, когда историки злоупотребляют идеей глобальной сети. Глобализация обыденности как проблема исторического знания. URL: <http://gefter.ru/archive/12156>.
- 4) Беляков Г.Ф., Белякова О.Г. Польська історична література про українське козацтво // УІЖ. – 1991. - №5.
- 5) Бережков Н.Г. Литовская метрика как исторический источник. Ч.1. – М.-Л., 1946.
- 6) Блок М. Апология истории. – М., 1956.
- 7) Быков А.М. Историческая реконструкция. Проблемы и решения. М.: «Владос», 2004.
- 8) Гришунин А.Л. Исследовательские аспекты текстологии. М., 1998. Ланглау Ш.В., Сеньобос Ш. Введение в изучение истории. М., 2004. Рейсер С.А. Основы текстологии: Учеб. пос. для студентов пед. ин-тов. 2-е изд. Л., 1978. Румянцева М.Ф. Теория истории. М.: Аспект-Пресс, 2002. 318 с.
- 9) Гуревич А.Я. Что такое исторический факт? // Источниковедение: Теоретические и методические проблемы. – М.: «Наука», 1969. – С.59-88
- 10) Гуревич А.Я. Исторический синтез и школа «Анналов». М.: Индрик, 1993. 328 с.
- 11) Гуревич А.Я. Не “Вперед, к Геродоту!”, а назад – к анекдотам // Историк в поиске: микро и макро- подходы к изучению прошлого. М.: ИВИ РАН, 1999. С. 234–239.
- 12) Гуревич А.Я. Теория формаций и реальность истории // Вопросы философии. 1990. № 11. С. 34–55.
- 13) Гуревич А.Я. Что такое исторический факт // Источниковедение: теоретические и методологические проблемы. М., 1969. С. 59-88.
- 14) Историк в поиске: микро и макро- подходы к изучению прошлого / Отв. ред. Ю.Л. Бессмертный. М.: ИВИ РАН, 1999. 310 с.
- 15) Источниковедение новейшей истории России : теория, методология и практика / [Ю. П. Бокарев, Л. В. Борисова, С. В. Журавлев и др.]. - М., 2004.
- 16) Калакура Я.С. Особливості джерелознавчої критики архівно-слідчих документів // Архівно- слідчі справи репресованих. – К., 1998.
- 17) Ковальченко И.Д. Методы исторического исследования. – М., 2003.
- 18) Коллингвуд Р.Дж. Идея истории. Автобиография. М., 1980. 486 с.
- 19) Малик О.А. Мемуари як джерело до історії Української революції (березень 1917 – квітень 1918 рр.). – Л., 1999.
- 20) Мегилл А. Историческая эпистемология. М.: «Канон+», РООИ «Реабилитация», 2007. 480 с.
- 21) Мыцык Ю. А. Записки иностранцев как источник по истории Украины: (вторая половина XVI - середина XVII в.): Учеб. пособие. - Днепропетровск : ДГУ, 1981. - Ч. 1 : Немецкие и австрийские источники.
- 22) Никольский А.Б. Методологические проблемы исторической реконструкции. М.: Наука. 1999.
- 23) Пиріг Р.Я. Документи з історії голодомору в фондах архівосховищ України// УІЖ. – 2003.- №5.
- 24) Прогулова Ю. - Метод эксперимента в историческом исследовании. Казань, 2005.
- 25) Пронштейн А.П. Методика исторического исследования. – Ростов-на Дону, 1976.
- 26) Пронштейн А.П., Данилевский И.Н. Вопросы теории и методики исторического исследования. – М., 1986.
- 27) Пронштейн А.П., Задера А.Г. Методика работы над историческим источником. – М., 1977.
- 28) Річка В.М. Унікальна антологія історичних свідчень про Україну // УІЖ. – 1990. – №3,4,6.
- 29) Санцевич А. В. Методика исторического исследования. - К., 1990.
- 30) Томашевский Б.В. Писатель и книга: Очерки текстологии. Л., 1928 [2-е изд. М., 1959].
- 31) Уйбо А. С. Реконструкция исторического прошлого как междисциплинарная задача. Ученые записки Тартусского университета, "Смысловые концепты историко-философского знания", Труды по философии XXXV, 1990.
- 32) Хабаров В.В. Реконструкторам о реконструкции // Реконструкция исторического костюма: по материалам Fashion-блока XV Международного фестиваля «Зиланткон». Казань, 2006.
- 33) Шмидт С. О. Путь историка: Избранные труды по источниковедению и историографии. — М.: Изд-во РГГУ, 1997.

- 34) Goodacre B., Baldwin G. Living the Past: Reconstruction, Recreation, Re-enactment and Education at Museums and Historical Sites / B. Goodacre, G. Baldwin. London: Middlesex University Press, 2002. – 224 p.
- 35) Handler R., Saxton W. Dyssimulation: Reflexivity, Narrative and the Quest for Authenticity in 'Living History' / R. Handler, W. Saxton. Cultural Anthropology, 1998. – №3. – P. 242–260.
- 36) Hart L. Authentic recreation: Living history and leisure / L. Hart. Museum and Society, 2007. – №5. – P. 103–124.
- 37) Hunt S. Acting the part: 'Living history' as a serious leisure pursuit / S. Hunt. Leisure Studies, 2004. – №23. – P. 387–403.
- 38) Long P., Robinson M. 2004. Tourism and Cultural Festivals and Events: Marketing, Management and Evaluation / P. Long, M. Robinson. Sunderland: Business Education Publishers, 2004. – 233 p.